

Fil-Qorti Tal-Magistrati (Malta) bhala Qorti ta' Gudikatura Kriminali

MAGISTRAT DR FRANCESCO DEPASQUALE

Seduta ta' nhar l-Erbgha l-ewwel (1) ta' Gunju 2016

Libell Nru 4/13

**L-Onorevoli Tonio Fenech
(ID 200669M)**

vs

**Dr Evarist Bartolo
(ID 964952M)**

Il-Qorti,

Rat l-akkuzi migjuba kontra Dr Evarist Bartolo minn Tonio Fenech, dak iz-zmien Ministru, fejn l-istess Dr Evarist Bartolo gie akkuzat:

1. Talli, matul konferenza stampa mizmuma mill-Partit Laburista fil-Kwartieri Generali tal-istess Partit Laburista, nhar il-wiehed u ghoxrin (21) ta' Frar 2013, madwar it-tmienja ta' filghaxija (20.00pm), bil-hsieb li ttellef jew tnaqqas il-gieh tal-Onor Tonio Fenech, weggajtu bi kliem, b'gesti, b'kitba, b'disinji jew b'xi mod iehor, partikolarment billi allegajt illi l-imsemmi Onor Tonio Fenech ircieva minghand George Farrugia arlogg bil-valut ta' hamest elef Euro (€5,000) u dan bi ksur tal-Artikolu 252 (1) tal-Kodici Kriminali (Kap 9)
2. Talli, matul konferenza stampa mizmuma mill-Partit Laburista fil-Kwartieri Generali tal-istess Partit Laburista, nhar il-wiehed u ghoxrin (21) ta' Frar 2013, madwar it-tmienja ta' filghaxija (20.00pm), b'xi mezz imsemmi fl-Artikolu 3 tal-Att dwar l-Istampa, partikolarment billi allegajt illi l-imsemmi Onor Tonio Fenech ircieva minghand George Farrugia arlogg bil-valut ta' hamest elef Euro (€5,000) u dan bi ksur tal-Artikolu 11 tal-Att dwar l-Istampa (Kap 248)

Rat il-kwerela mibghuta lill-kwerelant Tonio Fenech fit 22 ta' Frar 2013 (fol 4).

Rat illi fit 3 ta' Ottubru 2013, il-partijiet qablu illi x-xhieda migbura fil-kawza 'Il-Pulizija vs Christian Cardona', Libell Nru 5/13, ghandhom japplikaw ghall kawza odjerna wkoll.

Semghet ix-xhieda ta' **Tonio Fenech** moghtija fis-16 ta' Mejju 2013 fil-kawza 5/13 fuq imsemmija.

Ra it-traskrizzjoni u d-DVD tal-konferenza stampa li ttellghet fil-21 ta' Frar 2013 fejn intqal il-kliem illi dwaru hassu malafamat l-kwerelant Tonio Fenech, liema traskrizzjoni giet ippresentata mill kwerelant stess fil-kawza 5/13 fuq imsemmija (fol 7-8).

Semghet ix-xhieda ta' **John Rizzo**, Kummissarju tal-Pulizija fiz-zmien meta kien hemm it-trasmissjoni televisiva, moghtija fis-16 ta' Mejju 2013 fil-kawza 5/13 fuq imsemmija.

Semghet ix-xhieda ta' **George Farrugia** moghtija fis 16 ta' Mejju 2013 fil-kawza 5/13 fuq imsemmija.

Semghet ix-xhieda ta' **Ines Farrugia** moghtija fis 16 ta' Mejju 2013 fil-kawza 5/13 fuq imsemmija.

Semghet is-xhieda ta' **Dr Simon Manicaro**, rapprezentant tal-Broadcasting Authority, moghtija fil 21 ta' Novembru 2013 u rat id-DVD minnu esebit.

Semghet ix-xhieda ta' **Kurt Farrugia** moghtija fil 5 ta' Marzu 2014 fil-kawza 5/13 fuq imsemmija.

Rat illi fil 5 ta' Marzu 2014 il-Prosekuzzjoni ddikkarat il-provi taghha bhala maghluqa.

Semghet ix-xhieda in kontro ezami ta' Tonio Fenech moghtija fid 19 ta' Novembru 2014.

Semghet ix-xhieda tal-kwerelat akkuzat **Dr Evarist Bartolo** moghtija fis 17 ta' Gunju 2015.

Rat id-dokument RG1 esebit minn **Raymond Grillo**, rapprezentant tal-Kamra tar-Rapprezentanti, u ppresentat fis 7 ta' Ottubru 2015.

Rat illi fis 7 ta' Ottubru 2015, id-difiza ddikjarat illi ma kellhiex aktar provi x'tippresenta.

Semghet it-trattazzjoni orali ta' l-abbli difensuri tal-partijiet illi saret fit 13 ta' Jannar 2016, wara liema data il-kawza giet differita ghas-sentenza.

Ikkunsidrat

Jirrizulta, mill-provi prodotti, illi fl-Elezzjoni Generali tas-sena 2013, wahda mit-temi principali illi kienu qed jigu diskussi dak iz-zmien kien il-kaz ta' l-hekk imsejjah "skandlu taz-zejt" illi kien hareg fil-pubbliku ftit gimghat qabel, waqt illi kienet ghaddejja il-kampanja elettorali.

Jirrizulta illi fil-21 ta' Frar 2013, saret konferenza stampa tal-Partit Laburista indirizzata minn Dr Evarist Bartolo, fejn l-istess kwerelat Dr Evarist Bartolo qal is-segwenti:

"Interessanti li l-Ministru Tonio Fenech qal hafna afarjiet illejla imma interessanti u aktar x'ma qalx, u tajjeb li jghidilna, li ghal li jista jkun wara li sar Ministru tal-Finanzi, kellux xi zjara d-dar minghand xi hadd? Xi hadd habbattlu il-bieb u dana fid-dar tieghu u gablu rigal li jiswa €5,000? Interessant li fid-diskors kollu li ghamel il-Miistru Tonio Fenech illejla ma sabx hin jirrakonta dan ir-rigal ta' aktar minn €5,000 li rcieva biex jilqghu, x'hin sar kumbinazzjoni Ministru tal-Enemalta.

...

mhux bhal il-Ministru Fenech, ghax il-Ministru Fenech wahdu mil anqas ircieva rigal ta' aktar minn €5,000, apparti in nies l-ohra involut f'dan l-iskandlu u li huma fil-lista maghrufa JS tal-PN ...

....

il-Ministru Tonio Fenech, li f'it wara li lahaq Ministru tal-Energija inghata dan ir-rigal ta' izjed minn €5,000 u nerggha nghid miskin il-Ministru Tonio Fenech ma sabx il-hin f'konferenza stampa li jghid dan, jista jkun tispjega ghala il-konferenza stampa intemmet hesrem, jista jkun li haseb li xi hadd jista jkun kien ser jistaqsieh jekk irceviex xi rigal li jiswa izjed minn €5,000 wara li kien sar Ministru responsabbli mill-Enemalta

...

...

... mill-informazzjoni li ghad ghandna ahna s'issa, bid-donazzjoni li inghatat b'mod kwazi kwazi instantaju mal-hatra tieghu ta' Ministru inkarigat mill-Enemalta, minn George Farrugia ...

... il-persuna hija George Farrugia li mar ghand il-Ministru Tonio Fenech, id-dar tieghu, u tah rigal li jiswa izjed minn €5,000.

... issa qed nistennew li jwiegeb il-Ministru Tonio Fenech ghar-rigal ta' izjed minn €5,000 euro li inghata f'it wara li lahaq Ministru reponsabbli mill-Enemalta.

Kieku ghamilna mistoqsija, konna inpogguha bhala mistoqsija."

Jirrizulta illi dawna l-kliem kollu intqal waqt il-Konferenza Stampa tal-Partit Laburista illi dwaru qed issir il-kawza odjerna.

Ikkunsidrat

Jirrizulta, fix-xhieda illi l-kwerelant **Tonio Fenech** ghamel quddiem dina l-Qorti, illi attwalment, kif stqarr l-istess kwerelant, kien inghatalu arlogg Malti mahdum lokalment u mhux antik, liema arlogg kien inghatalu minn Ray Farrugia, illi kien jigi hu George Farrugia, u liema arlogg kien inhadem minn mart Ray Farrugia, ossija Ines Farrugia.

Jirrizulta wkoll, fix-xhieda ta' l-istess kwerelant, illi huwa ma setax jiftakar ezattament meta rcieva tali rigal, izda sahaq illi ma kienx Ministru tal-Energija meta rcieva tali rigal, filwaqt illi insista wkoll illi r-rigal inghatalu minn Ray Farrugia u George Farrugia ma kienx presenti meta nghaddilu r-rigal.

Jirrizulta ukoll, mill-istess xhieda tal-kwerelant, illi huwa hassu malafamat mhux ghax semmew ir-rigal, izda ghax qalu illi r-rigal kien jiswa €5,000 u li kien inghatalu minn George Farrugia.

Jirrizulta, di fatti, illi wara il-programm televiziv fuq imsemmi, kif jistqarr il-kwerelant stess, huwa mar ghand il-Kummissarju tal-Pulizija sabiex jitolbu jinvestiga dawna l-allegazzjonijiet u il-Kummissarju tal-Pulizija kkonfermalu li kien jaf b'tali informazzjoni u di fatti, sussegwentement, dahhal lill George Farrugia sabiex jigi kkonfrontat.

Jirrizulta illi fuq domanda illi saritlu dwar ir-rigal illi inghatalu, il-kwerelant Tonio Fenech qal is-segwententi:

Qed nigi mistoqsi allura jekk rajthiex stramba illi persuna li ma' nafhiex qabdet u gabitli arlogg, jiena nghid illi Ray Farrugia jiena kont nafu fil-kamp ghax kien involut

fil-Partit Nazzjonalista. Kien attwalment prezenti għall-attività tal-Partit Nazzjonalista u jiena kont nafu bhala d-Direttur tal-John's Garage u dana kien qalli li l-mara tiegħu kienet xtaqet, kienet tammirani u kienet xtaqet tghaddili arlogg u jiena dak il-hin ma' tantx tajt kaz dwarha u għidtlu li m'għandix bzonn dan it-tip ta' rigali, izda madanakollu xorta wahda xi ftit jiem wara gabuli dan l-arlogg in kwistjoni

Jirrizulta illi in kontro ezami, il-kwerelant sahaq illi:

"Jiena nista nikkonferma illi ma huwiex minnu illi rcevejt arlogg minghand George Farrugia u anke fil-valur li qed jigi allegat li jiswa.

Ikkunsidrat

Jirrizulta, fix-xhieda ta' **John Rizzo**, dak iz-zmien Kummissarju tal-Pulizija, illi l-kwerelant kien gharrfu bl-allegazzjonijiet illi kienu qed isirulu, u gharrfu illi huma kienu gia a korrent ta' tali fatti.

Jirrizulta, mill-istess xhieda tas-Sur Rizzo illi

tul l-investigazzjoni tas-sur George Farrugia fost affarijiet ohra kien qallilna dwar id-diversi rigali maz-zminijiet illi hu flimkien ma' hutu kienu taw lil diversi persuni bil-kumpanija Power Plan tagħhom.

Jirrizulta ukoll illi skond l-investigazzjonijiet illi kienu għamlu l-Pulizija sakemm is-Sur Rizzo kien għadu Kummissarju tal-Pulizija,

Jiena rrizultali li l-kumpanija Power Plan li kienet kumpanija ta' George Farrugia u l-ahwa tiegħu kienu nvoluti fix-xiri taz-zejt, u agenzija għal kumpanija taz-zejt. Jiena gejt infurmat illi l-ispejjez ta' dawn l-arloggi thallsu minn din il-kumpanija Power Plan li għadni kif semmejt issa. L-ewwel darba li sirt naf dwar dan ir-rigal kien meta jiena kont qiegħed nikkonduci l-investigazzjoni tax-xiri taz-zejt li kienet inqalghet qabel.

Jirrizulta wkoll illi, meta l-Pulizija saru jafu b'tali rigal mogħti lill-kwerelant Tonio Fenech, huma ghazlu illi ma jipprocedux kontra tiegħu, u għal dak s-Sur Rizzo jghid

Jien għandi ngħid illi l-passi ma' ttieħdux ghax dana George Farrugia jghid illi bl-ebda mod ma' dan l-arlogg ingħata lil Tonio Fenech b'sens ta' korruzzjoni izda kien ingħatalu unikament bhala rigal.

Ikkunsidrat

Jirrizulta illi **George Farrugia**, meta xehed quddiem dina l-Qorti, ikkonferma illi huh Ray Farrugia, li kien involut mieghu fil-kumpanija Powerplan Limited, kien talbu sabiex jakkumpanjah ghand il-kwerelant, Tonio Fenech.

Jirrizulta illi l-istess George Farrugia kien sqarr illi huwa ma kienx jaf li kienu ser jaghtu arlogg lill kwerelant. Madanakollu, huwa zied jghid dan:

Jien ghandi nghid illi fil-karozza qalli illi l-mara tieghu kienet ghamlet arlogg u riedet tirregahulu l-mara ta' hija. Jien ghandi nghid li in fatti jiena kont mort ma' hija Ray, erfajtu jien dan l-arlogg, u tellajtu fir-residenza ossija fil-flat li kellu dak iz-zmien u dan l-arlogg kien mghotti b'lizar. Jiena kont naf illi Inez kienet qed titghallem taghmel l-arloggi. Ghandi nghid li ghal dan l-arlogg sar hlas u l-hlas sar mill-kumpanija mill-Power Plan. Jien ghandi nghid illi dak iz-zmien, anke jien kont involut fil-kumpanija Power Plan.

Jirrizulta wkoll illi l-istess George Farrugia sahaq illi, ghalkemm Ray Farrugia kien involut fil-kumpanija Power Plan Limited, illi kienet kumpanija involuta fiz-zejt, kien George Farrugia li jmexxi l-attivitajiet kollha ta' Power Plan Limited. Di fatti jghid:

qed nigi mistoqsi x'konna naghmlu jiena u hija Ray fil-kumpanija Power Plan. Nghid li jiena kont immexxi l-kumpanija Power Plan. Hija ma' kienx involut fil-kumpanija Power Plan. Kien involut f'kumpanija ohra, fis-sens illi ma' kienx involut fid-day-to-day running tal-Power Plan. Jien ghandi nghid li dak iz-zmien hija kien Managing Director tal-Group of Companies kollha li kellna ahna bhala ahwa u kien iktar involut fil-Management tal-kumpanija 'Sunrays' u 'John's Garage'. Il-kumpanija Power Plan hija kumpanija nvoluta fiz-zejt. Nikkonferma li nghatatli mahfra Presidenzjali lili. Jiena nikkonferma li sa fejn naf jien persuni ohra li nghataw rigali minghandna fosthom trays tal-fidda u affarijiet ohra, ttiehdu proceduri kriminali kontra tagghom. Jiena ghandi nghid li d-dish tal-fidda li mhux mertu tal-kawza izda kien thallas ukoll mill-Power Plan.

Ikkunsidrat

Jirrizulta, skond ix-xhieda ta' **Ines Farrugia**, illi l-arlogg illi inghata b'rigal lill-kwerelant Tonio Fenech, kien arlogg illi hadmet personalment hija stess fuq talba tar-ragel taghha, Ray Farrugia, wara illi, f'riceviment tal-Milied, kemm hi w ir-ragel kienu ltaqghu mal-kwerelant Tonio Fenech illi kien urihom l-interess tieghu ghall affarjiet mahdumin lokalment.

Jirrizulta, dejjem skond l-istess xhieda taghha, illi dana l-arlogg kien jiswa madawar hames mitt Liri Maltin, ossija aktar minn elf Euro, fuq is-suq lokali, u flimkien ma' dana l-arlogg kienet ghamlet zewgt arloggi ohra illi inghaddew lill-Partit Nazzjonalista sabiex ikunu jistghu jinbieghu.

Jirrizulta wkoll illi Ines Farrugia sahqet illi, ghalkemm kien ir-ragel taghha li talabha sabiex taghmel arlogg ghall-kwerelant Tonio Fenech, hija wkoll riedet taghtih arlogg rigal peress illi kienet tammirah.

Ikkunsidrat

Jirrizulta, skond ix-xhieda ta' **Raymond Farrugia**, illi wara riceviment fejn il-kwerelant Tonio Fenech kien wera l-interess tieghu fl-arloggi, hu w martu iddecidew illi jaghtuh arlogg bhala rigal u ta' dan huwa kien gharraf ukoll lill huh George Farrugia, fejn talbu sabiex jghinu finanzjarjament billi l-arlogg jithallas minn Powerplan Limited, ghal liema ghajjuna George Farrugia, wara li tkellem ma' hutu, qabel.

Jirrizulta illi, dejjem skond Raymond Farrugia, huwa talab lill George Farrugia jigi mieghu u, mistoqsi ghaliex, huwa sahaq illi:

peress li ahna fil-business u qeghdin hafna ahwa, jiena biex nuri li attwalment dak li kien, kellu isir attwalment isir, kont niehu hsieb li jigi xi haddiehor mieghi halli jigi assikurat li jara illi dak sar.

Jirrizulta illi l-istess Raymond Farrugia ikkonferma illi George Farrugia kien attwalment mar mieghu u, dwar dan huwa jghid:

Qed nigi mistoqsi jekk attwalment jiena hadtx lil George Farrugia mieghi sabiex inlaqqghu mal-Onorevoli Tonio Fenech, nghid illi ma' kien hemm xejn hazin illi jiena nlaqqghu mieghu. Jien ghandi nghid li hadt lil George Fenech kemm biex igorr l-arlogg peress illi jien kelli dahri jugghani dak iz-zmien kif ukoll biex inlaqqghu mal-Onorevoli Tonio Fenech.

Ikkunsidrat

Jirrizulta, fix-xhieda ta' **Dr Evarist Bartolo**, illi l-Partit Laburista kellu informazzjoni illi lill-kwerelant Tonio Fenech, li dak iz-zmien kien Ministru, inghatalu rigal ta' arlogg, liema rigal kien inghatalu minn George Farrugia.

Jirrizulta illi Dr Cardona hass illi dana il-kumment kellu jsir ghax il-kwerelant, Tonio Fenech, kien persuna pubblika u il-kwistjoni u skandlu kienet tirrigwarda miljuni kbar ta' Euro. Huwa, di fatti, jghid illi:

Jiena l-focus tieghi ta' dak kollu li kien ma kienx il-valur ta' l-arlogg ghax il-miljuni kbar li kienu qed jissemew kienu tant illi jekk l-arlogg kien jiswa hamest elef ewro jew ewro kien irrelevanti. Li kien relevanti hafna ghalija kien illi persuni li kienu involuti f' dan l-iskandlu kienu taw rigal b' ammirazzjoni u rispett lejn il-Ministru ta' dak iz-zmien illi tahtu kien jaqa' il-kwistjoni taz-zejt.

Dr Evarist Bartolo ikompli jghid:

Jien dana kont ghedtu wkoll ghax dak iz-zmien l-Onorevoli Fenech kien ta impressjoni illi kien persuna ta' valuri sodi hafna partikolarment in vista tal-kampanja li kien hemm fiit qabel dwar id-dritt civili fuq id-divorzju fejn kien hareg kontra l-kwistjoni kollha u kien qal illi kien qed ihoss illi kien hemm certi elementi religjuzi fih illi kienu qed jigu imwegga'.

Jirrizulta, finalment, illi l-kwerelat Dr Evarist Bartolo, bil-kumment u l-punt illi kien qed jaghmel ried jghaddi s-segweni messagg:

Jiena l-punt principali tal-messagg li ridt naghti ma kienx jirrigwarda l-valur ta' l-arlogg, ghax anke tenut kont tal-miljuni kbar illi kien hemm involut fih l-iskandlu, - hamest elef ewro ma kienu xejn. Il-punt kardinali ghalija kienet l-ghotja ta' l-arlogg lill-Ministru u minn min inghata dan l-arlogg. Jigifieri l-fatt illi inghata arlogg minn persuni li issa involuti b' xi mod jew iehor f' ta' l-iskandlu taz-zejt.

Ikkunsidrat

Jirrizulta ampjament ippruvat illi l-Konferenza Stampa li ttellghet fil 21 ta' Frar 2013 kien ittella bhala parti minn kampanja elettorali illi kieneu feqqel taghha, f'periodu fejn kien hemm dibattitu politiku qawwi hafna, u dana ukoll bhala rizultat tal-fatt illi kien hemm l-Elezzjonijiet Generali ftit jiem wara, ossija fid 9 ta' Marzu 2013.

Kif intqal mill-Qorti Ewropeja ghad-Drittijiet tal-Bniedem fil-kawza **Bowman v. The United Kingdom** deciza fid-19 ta' Frar 1998

“42. Free elections and freedom of expression, particularly freedom of political debate, together form the bedrock of any democratic system. The two rights are inter-related and operate to reinforce each other: for example, as the Court has observed in the past, freedom of expression is one of the 'conditions' necessary to 'ensure the free expression of the opinion of the people in the choice of the legislature'. For this reason, it is particularly important in the period preceding an election that opinions and information of all kinds are permitted to circulate freely”

Fil-kawza **Lindon Otchakovsy-Laurens and July vs France**, deciza mill-Qorti Ewropeja ghad-Drittijiet tal-Bniedem fit 22 ta' Ottubru 2007, intqal is-segwenti:

45. Freedom of expression constitutes one of the essential foundations of a democratic society and one of the basic conditions for its progress and for each individual's self-fulfilment. Subject to paragraph 2 of Article 10, it is applicable not only to “information” or “ideas” that are favourably received or regarded as inoffensive or as a matter of indifference, but also to those that offend, shock or disturb. Such are the demands of pluralism, tolerance and broadmindedness without which there is no “democratic society”. As set forth in Article 10, this freedom is subject to exceptions, which must, however, be construed strictly, and the need for any restrictions must be established convincingly.

46. There is little scope under Article 10 § 2 of the Convention for restrictions on freedom of expression in the area of political speech or debate – where freedom of expression is of the utmost importance.

Furthermore, the limits of acceptable criticism are wider as regards a politician as such than as regards a private individual. Unlike the latter, the former inevitably and knowingly lays himself open to close scrutiny of his every word and deed by both journalists and the public at large, and he must consequently display a greater degree of tolerance.

Finalment, kif osservat dina l-Qorti fil-kawza '**Jesmond Mugliette vs Dr Alfred Sant**' Avviz 39/08 deciza fl-10 ta' Marzu 2014 u mhux appellata,

Din il-Qorti thoss illi wasal il-mument illi tali regola (ta' kritika politika) titwessa aktar fis-sens illi meta jkun hemm dibattitu politiku ghaddej bejn politici, tali livell ta' kritika ghadha interpretata f'livell aktar wiesgha minn dak ipprovdut hawn fuq, peress illi d-dibattitu politiku huwa l-pern ta' socjeta demokratika u, ghalhekk ghandha tigi protetta u stimolata minn dina l-Qorti u mhux imxekkla fl-operat taghha.

Ikkunsidrat

Mill-provi kollha kif prodotti, jirrizultaw ampjament ippruvati s-segwententi fatti:

- Il-kwerelant Tonio Fenech kien Membru tal-Parlament elett mill-poplu sabiex jirrappresentah u Ministru tal-Gvern tal-gurnata meta inghata arlogg Malti, maghruf ukoll bhala 'Arlogg tal-Lira', bhala rigal
- Il-kwerelant Tonio Fenech kien Ministru tal-Finanzi u sussegwentement sar Ministru tal-Energija, ghalkemm ma huwiex daqstant car liema dikasteru kellu meta inghata l-arlogg.
- L-arlogg illi inghata rigal kien inbena minn Ines Farrugia, li tigi il-mara ta' Raymond Farrugia, li huwa hu George Farrugia, li kien il-persuna li inghatatilha l-Mahfra Presidenzjali mill-Gvern li fih l-kwerelant Tonio Fenech kien Ministru u li kienet tirrigwarda skandlu ta' korruzzjoni fil-qasam taz-zejt.
- L-arlogg kien gie kummissjonat lill Ines Farrugia minn Raymond Farrugia wara illi dana kkonsulta ma' George Farrugia.
- L-arlogg kien stmat li jiswa fuq is-suq mal-hames mitt Liri Maltin (Lm500) ossija madwar ftit anqas minn elf u mitejn euro (€1,200), kif stqarret Ines Farrugia, izda arlogg antik u originali jista jiswa hamest elef Euro u aktar, kif ammess mill-kwerelant Tonio Fenech.
- Inez Farrugia thallset talli bniet l-arlogg illi inghata bhala rigal lill-Tonio Fenech, u hija thallset mill-kumpannija Powerplan Limited.
- Il-kumpannija Powerplan Limited kienet kumpannija tal-ahwa Farrugia, fosthom George u Raymond Farrugia, u kienet kumpannija illi tahdem fil-qasam taz-zejt, liema kumpannija kienet immexxija minn George Farrugia.
- Il-kumpannija Powerplan Limited kienet involuta fil-kaz ta' l-iskandlu taz-zejt.
- George Farrugia, flimkien ma' Ray Farrugia, marru fid-dar privata tal-kwerelant Tonio Fenech, sabiex jaghtuh ir-rigal, ossija Arlogg, liema arlogg, li kien mghotti b'lizar, ingarr u ttella minn George Farrugia fid-dar privata ta' Tonio Fenech, peress illi Raymond Farrugia jikkontendi illi kellu daru jughgaw dakinhar.
- Ray Farrugia kien ha lill George Farrugia mieghu sabiex juri lill hutu kollha illi r-rigal kien attwalment inghata lill Tonio Fenech kif ukoll sabiex ilaqqat lill-istess George Farrugia ma' Tonio Fenech.

Ikkunsidrat

Mill-fatti kif fuq kollha stabbiliti, l-Qorti ma tarax kif l-kwerelant Tonio Fenech jista jhossu malafamat b'fatti illi huma kollha sostanzjalment veri, salv il-valur tar-rigal.

Il-Qorti tosserva illi, ghalkemm il-kwerelant jishaq illi l-valur tar-rigal indikat mill-kwerelat kien wiehed illi seta jwassal f'imhuh in-nies illi l-kwerelant seta kien involut f'korruzzjoni, il-valur tar-rigal ma kienx wiehed irrizorju, kif ipprova jaghti x'jifhem il-kwerelant.

Il-Qorti tosserva wkoll illi, fil-mument illi l-kwerelant ircieva r-rigal, huwa kien Membru tal-Parlament u, aktar u aktar, membru fdat mill-Prim Ministru tal-gurnata, tant illi kien appuntat Ministru tal-Finanzi u, sussegwentement, tal-Energija.

Finalment, il-Qorti tosserva illi Dr Evarist Bartolo, bhala Membru tal-Parlament fl-Opposizzjoni, kellu mhux biss id-dritt izda, aktar u aktar, id-dover illi jgharraf lill-poplu b'dik l-informazzjoni kollha illi kien jaf dwarha, u l-fatt li tali informazzjoni ma kienetx daqstant ezatta fejn jidhol il-valur tar-rigal, ghalkemm ma kienetx daqstant esagerata, ma ghandu bl-ebda mod jitqies bhala raguni sabiex jinstab hati kriminalment talli wegga u mmalafama lill-kwerelant Tonio Fenech.

Jirrizulta ampjament ippruvat illi l-fatti kollha huma sostanzjalment veri u ghalhekk ma jistghux jitqiesu bhala libelluzi u malafamanti fil-konfront tal-kwerelant Tonio Fenech.

Konkluzjoni

Il-Qorti

Wara illi semghet il-provi kollha prodotti u t-trattazzjoni ta' l-abbli difensuri tal-partijiet

Tghaddi biex taqta u tiddeciedi l-kaz billi

Tillibera lill-kwerelat Dr Evarist Bartolo, mill-akkuzi kollha migjuba kontra tieghu.

Magistrat Francesco Depasquale

Marisa Bugeja
Deputat Registratur